

Тетрадка за писане на йероглифи

写字本

Добре дошъл в света на КИТАЙСКИТЕ ЙЕРОГЛИФИ

Аз съм Линлин 林林 и с моя
помощ ще направиш **първите си**
стъпки в изписването на
йероглифите.

Това пространство е **ЗА ТЕБ**

Всяко квадратче е нова възможност.

С всяка черта, квадратче и страница,
които попълваш, ти се докосваш до
хилядолетната китайска култура.

Не се притеснявай от грешките, те са
част от процеса. Най-важното е
постоянството.

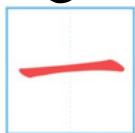

ЧИСЛАТА ОТ 1 ДО 10

Китайците имат йероглифи за числата, но в ежедневието — например в супермаркета, ще видите цените с арабски числа. Йероглифите за китайски числа се използват предимно в документация.

yī

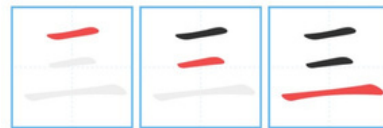
едно

èr

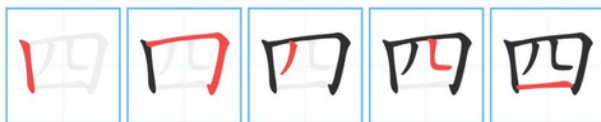
две

sān

три

sì

четири

wǔ

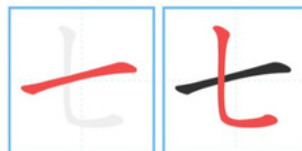
пет

liù

шест

qī

седем

bā

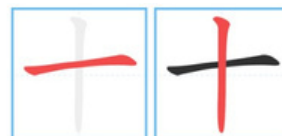
осем

jiǔ

девет

shí

десет

ЗДРАВЕЙ

А ти знаеш ли, че на китайски
„здравей” е буквално
„ти добре” - 你好, nǐ hǎo?
Днес с моя помощ ще се научиш
как да изписваш този поздрав.

nǐ

ТИ

hǎo

добре

yī	一							1
èr	二							2
sān	三							3
sì	四							4
wǔ	五							5
liù	六							6
qī	七							7
bā	八							8
jiǔ	九							9
shí	十							10
nǐ	你							ТИ
hǎo	好							добре

6 ОСНОВНИ ЙЕРОГЛИФА

Избрал съм ти 6 основни
йероглифа, с които
да започнеш писането.

Ти си на ход!

mā

майка

dà

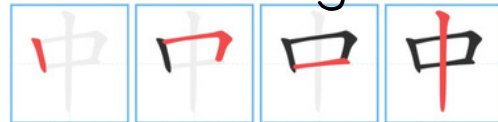
голям

shuǐ

вода

zhōng

среда, център

guó

държава

bà

баща

dà	大							ГОЛЯМ
shuǐ	水							ВОДА
zhōng	中							среда
guó	国							държава
mā	妈							майка
bà	爸							баща

Знаеш ли, че когато
съберем йероглифите
中 и **国**, получаваме
думата за **Китай** :
中国, Zhōngguó
(Джунгуо)?

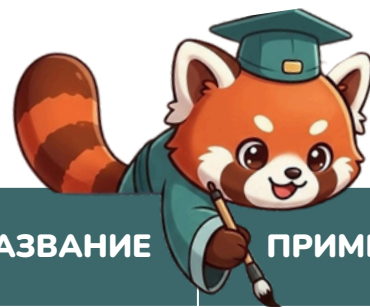

Какво представляват КИТАЙСКИТЕ ЙЕРОГЛИФИ

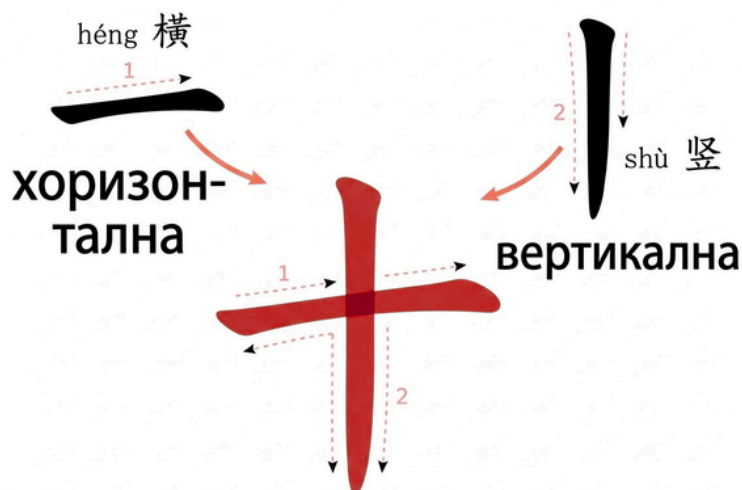
Китайските йероглифи се наричат **хандзъ (汉字)**.
Всеки един е съставен от черти,
като основните са:

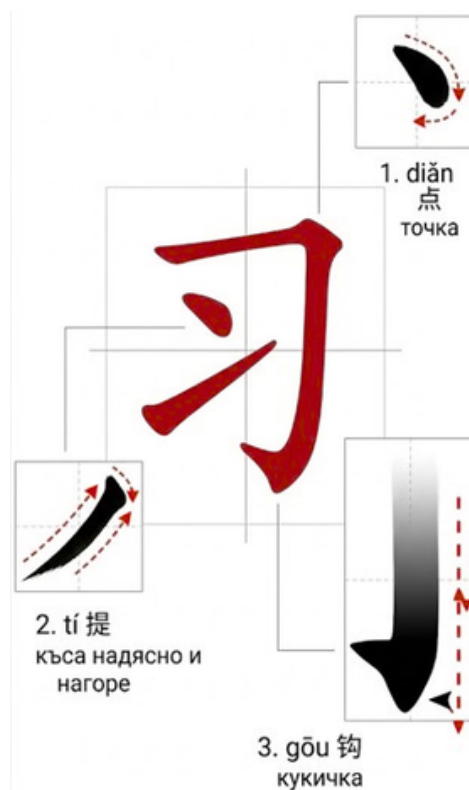
ВИД	ЧЕРТА	ПОСОКА	НАЗВАНИЕ	ПРИМЕР
хоризонтална	一	→	héng	王
вертикална	丨	↓	shù	干
къса наляво и надолу	㇏	↙	piě	八
точка	丶	↘	diǎn	冰
дълга, наклонена надясно	㇚	↘	nà	人
къса надясно и нагоре	㇔	↗	tí	冰
кукичка	㇚	↖	gōu	水

ПРИМЕРИ за ЙЕРОГЛИФИ

Хоризонтална + Вертикална

Точка + Къса надясно и нагоре + Кукичка

Къса наляво и надолу + Дълга, наклонена надясно

Днес писането с туш и четка се разглежда като **изкуство** (калиграфия), а не само като практически начин за писане.

ЧЕРТОРЕД

Последователността на изписване на чертите се нарича **черторед**. Основните правила са:

1. Отгоре надолу

2. Отляво надясно

3. Първо хоризонталните, после вертикалните черти

4. Средната черта преди страничните

5. Основната конструкция без долната хоризонтална черта, после вътрешните черти, накрая затваряме

ВИДОВЕ ЙЕРОГЛИФИ

Основните видове йероглифи, които формират основата на китайската писменост, се класифицират според начина си на създаване и значение. Те произлизат от няколко категории:

пиктограми

идеограми

асоциативни
комбинации

пикто-
фонетични

ПИКТОГРАМИ

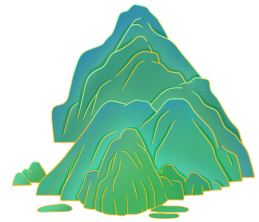
Това са най-древните и прости йероглифи, които представляват стилизирани рисунки на реални обекти или явления. В началото те са изглеждали точно като картинки, но с времето са станали малко по-схематични.

yǔ
雨

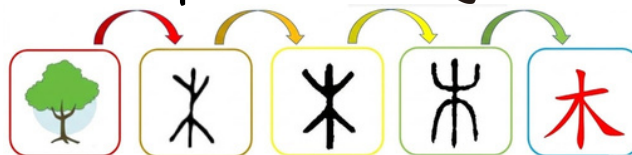
ДЪЖД

shān
山

планина

mù
木

дървен материал

ИДЕОГРАМИ

Идеограмите са по-сложни от пиктограмите, защото изобразяват абстрактни идеи или понятия, които не могат лесно да бъдат нарисувани.

shàng

上

отгоре, върху

долната черта е отправната точка, а късата хоризонтална черта вдясно показва, че обектът се намира в пространството отгоре

xià

下

отдолу, под

тук горната черта служи като отправна точка, а късата черта вдясно и надолу показва, че обектът се намира под тази повърхност

běn

本

корен

използва пиктограмата за дърво, като добавя една указателна черта, която показва корените на дървото

АСОЦИАТИВНИ КОМБИНАЦИИ

Те са създадени чрез комбиниране на две или повече пиктограми или идеограми.

Смисълът на новия йероглиф произлиза от логическата връзка между значенията на неговите части.

míng
明
светъл, ярък

комбиниращ пиктограмите за слънце и луна (двата най-ярки небесни обекта заедно), като по този начин отразява идеята за светлина

xiū
休
почивка

комбинация от човек и дърво — идеята е човек, облегнат на дърво, за да си почине, почивка

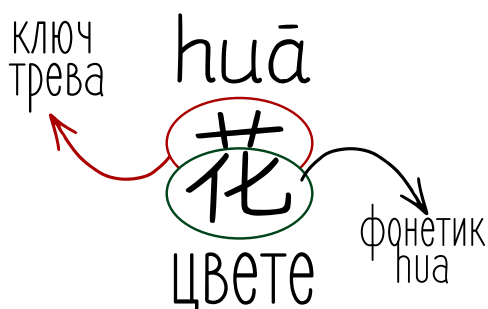
lín
林
гора

две дървета едно до друго съставят йероглифа за гора

ПИКТО-ФОНЕТИЧНИ

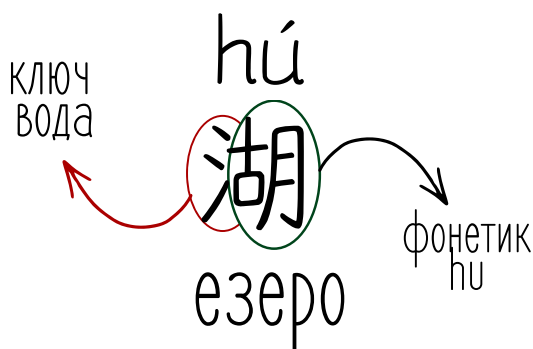

Най-многобройните и сложните, като всеки пикто-фонетичен йероглиф се състои от два компонента: ключ, носещ смисъла, и фонетик, носещ произношението. Ако семантичният ключ е вода, йероглифът ще бъде свързан с течности, реки и т.н. Фонетичният компонент пък подсказва приблизителното четене.

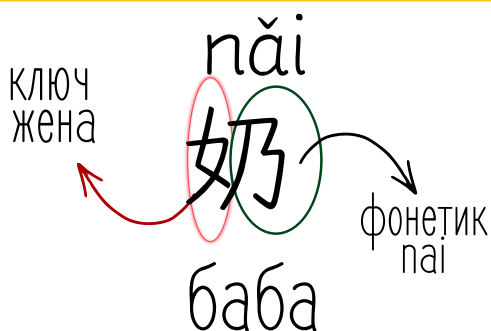
花 huā, цвете

- ключ трева, подсказващ, че думата е свързана с растение
- фонетик hua, който придава произношението

湖 hú, езеро

- ключ вода, йероглифът е свързан с вода
- фонетик hu и носи същото четене на йероглифа

奶 nǎi, баба

- ключ жена, носещ смисъла
- фонетичен компонент nai, донасящ четенето

КИТАЙСКИЯТ ЕЗИК ДНЕС

Китайският език днес е най-говоримият език в света. Неговата официална стандартна форма е **путунхуа (普通话)**, известна по света като **мандарин**.

Названието „**мандарин**“ е свързано с начина, по който чужденците са наричали държавните служители в Древен Китай.

Тъй като тези служители са идвали от множество региони с различни диалекти, те са използвали общ официален език за комуникация.

Самите китайци са наричали този общ език **гуанхуа (官话)**, което буквално означава „**реч на чиновниците**“. Западните търговци и мисионери просто превели това понятие като „мандарин“. **Ти ще изучаваш именно мандарин.**

ТРАДИЦИОННИ И ОПРОСТЕНИ ЙЕРОГЛИФИ С ИСТОРИЯ

Китайският език използва две писмени системи — **опростени и традиционни йероглифи**

- **Допреди 70 години** всички йероглифи са били традиционни — те са по-сложни и съставени от повече компоненти.
- Но **през 50-те години на XX век** в Китай се провежда реформа за опростяване на йероглифите и така една част от чертите им са премахнати, за да се запомнят и изписват по-лесно.
- **Днес в Китай се пише на опростени йероглифи**, които ще учиш и ти. А традиционните се използват все още в Тайван, Хонконг и Макао.

xié
уча

学 學

опростен традиционен

lóng
дракон

龙 龍

опростен традиционен

ài

любов

爱 愛

опростен традиционен

ПИНИН

ЗАЩО
ПИНИН ?

Системата пинин е **официалният метод за предаване на китайски йероглифи с помощта на латинската азбука с обозначения за тоновете.**

Тя е създадена през 50-те години на миналия век, за да помогне на чужденците, които изучават китайски, да четат по-лесно.

Днес и китайците използват пинин, за да пишат на компютър или телефон.

你好。我是小熊猫。认识你很高兴。

Nǐhǎo! Wǒ shì xiǎo xióngmāo.

Rènshi nǐ hěn gāoxìng.

на български това звучи така:

Нихао! Уо шъ сяо сюнмао.

Жъншъ ни хън гаосин.

Превод:

Здравей! Аз съм червена панда.

Приятно ми е да се запозная с теб.

